

SEAT No. _____

No. of Printed Pages: 4

C1J
ETG

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. (Semester - II) Examination – April - 2023
UB02CCOM04 – Business Mathematics -II

Date: 21/04/2023, Friday

Time: 10.00 A.M To 12.00 P.M.

Total: 60 Marks

Note: Figure to the right indicate full marks of the questions.

Q:1(A)	Define the derivative of the function $f(x)$ and explain the rules of derivatives.	06
Q:1(B)	Find the derivatives of the following functions. 1. $y = x + [\log x + 1]$ 2. $y = (2x^2 + 5)(3x^2 + 4)(x + 6)$	09
OR		
Q:1(A)	Using the definition of derivative find the derivative of $f(x) = x^3$.	06
Q:1(B)	Obtain the maximum and minimum values of $y = x^3 - 9x^2 + 24x + 2$.	09
Q:2(A)	Define and explain the Permutations with formulae and illustration.	06
Q:2(B)	Find the value of n . 1. $3nP_3 = (2n+1)P_3$ 2. $11nP_3 = 6(n+2)P_3$	09
OR		
Q:2(A)	Define and explain the meaning of Combination with formulae and illustration.	06
Q:2(B)	Find the value of n . 1. $nC_4 : nC_3 = 7 : 4$ 2. $2nC_3 = 11nC_3$	09
Q:3(A)	Define the distance between two points and slope of a line with proper formulas.	06
Q:3(B)	Solve the following examples. 1. Find the equation of a line passing through the points $(-2, -3)$ and $(-4, -8)$. 2. If $Ax + By + C = 0$ is the general equation of a line then find the slope, x -intercept and y -intercept of the line.	09

C1J

(P.T.O.)

	OR	
Q:3(A)	Obtain the equation of a line with slope m and making intercept c on Y-axis. Also find the equation of a line passing through the origin and having slope 0.5	06
Q:3(B)	Obtain the equation of the line passing through the point (3,1) and the point of intersection of $4x+5y+7=0$ and $3x-2y-12=0$.	09
Q:4(A)	Define the following terms. (a) Constraints (b) Objective function (c) Feasible solution (d) Optimal feasible solution.	06
Q:4(B)	Using the graphical method of solving the L.P.P., maximize the objective function $Z=4x+5y$ subject to the following constraints. $3x+6y \leq 210$, $6x+5y \leq 210$, x and y are non-negative.	09
	OR	
Q:4(A)	Explain the assignment problem with proper illustration	06
Q:4(B)	Explain the Hungarian method of solving the assignment problem with proper illustration.	09

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.COM. (Semester - II) Examination – April - 2023
UB02CCOM04 –Business Mathematics-II

Date: 21/04/2023, Friday
 Time: 10.00 A.M To 12.00 P.M.

કુલ ગુણ: ૬૦

પ્ર.૧ (અ)	વિધેય $f(x)$ નું વિકલન તથા વિકલનના નિયમો સમજાવો.	૦૬
પ્ર.૧ (બ)	નીચેના વિધેયોનું વિકલન ફળ મેળવો. 1. $y = x^x [\log x + 1]$ 2. $y = (2x^2 + 5)(3x^2 + 4)(x + 6)$	૦૮
	અથવા	
પ્ર.૧ (અ)	વિધેયના વિકલનની વ્યાખ્યાનો ઉપયોગ કરીને વિધેય $f(x) = x^3$ નું વિકલનફળ મેળવો.	૦૬
પ્ર.૧ (બ)	વિધેય $y = x^3 - 9x^2 + 24x + 2$ નું મહત્તમ મુલ્ય અને ન્યુનતમ મુલ્ય શોધો.	૦૮
પ્ર.૨ (અ)	કમચયનો અર્થ અને વ્યાખ્યા, સુત્ર તથા ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	૦૬
પ્ર.૨ (બ)	n ની કિંમત શોધો. 1. $3nP_3 = (2n+1)P_3$ 2. $11nP_3 = 6(n+2)P_3$	૦૮
	અથવા	
પ્ર.૨ (અ)	સંચયનો અર્થ અને વ્યાખ્યા સુત્ર તથા ઉદાહરણ સહીત સમજાવો.	૦૬
પ્ર.૨ (બ)	n ની કિંમત મેળવો. 1. $nC_4 : nC_3 = 7:4$ 2. $2nC_3 = 11nC_3$	૦૮
પ્ર.૩ (અ)	બે બિંદુઓ વચ્ચેનું અંતર સુત્ર તથા રેખાનો ઢાળ તેના સુત્રો સાથે સમજાવો.	૦૬
પ્ર.૩ (બ)	નીચેના દાખલાઓની ગણતરી કરો. 1. બે બિંદુઓ $(-2, -3)$ અને $(-4, -8)$ માંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. 2. જો $Ax + By + C = 0$ એ રેખાનું સામાન્ય સમીકરણ હોય તો, રેખાનો ઢાળ, x -અંતઃ ખંડ અને y -અંતઃ ખંડ શોધો.	૦૮

	અથવા	
પ્ર.૩(અ)	m ઢાળવાળી અને y -અક્ષ પર C અંતઃ ખંડ કાપતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો. આ ઉપરાંત 0.5 ઢાળવાળી અને ઉગમબિંદુમાંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો.	૦૬
પ્ર.૩(બ)	બિંદુ (3,1) અને રેખાઓ $4x+5y+7=0$ તથા $3x-2y-12=0$ ના છેદબિંદુમાંથી પસાર થતી રેખાનું સમીકરણ મેળવો.	૦૮
પ્ર.૪(અ)	નીચેના પદોની વ્યાખ્યા લખો. (a) પ્રતિબંધો (b) હેતુલક્ષી વિધેય © શક્ય ઉકેલ (d) ઈષ્ટતમ શક્ય ઉકેલ.	૦૬
પ્ર.૪(બ)	આલેખની રીતથી સુરેખ આયોજન પ્રશ્નના હેતુલક્ષી વિધેય $Z=4x+5y$ ને નીચે આપેલ શરતોને આધીન મહત્તમ બનાવો. $3x+6y \leq 210$, $6x+5y \leq 210$, x અને y અઋણ છે.	૦૮
	અથવા	
પ્ર.૪(અ)	કાર્ય વહેંચણીની સમસ્યા સમજાવો	૦૬
પ્ર.૪(બ)	કાર્ય વહેંચણીની સમસ્યાના ઉકેલ માટેની હંગેરીયન પદ્ધતિ ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	૦૮

— ૪ —